

بیماری حاصل از سنگ مجاری ادراری:

Urithiasis

این عارضه هم در دامهای نر و هم در دامهای ماده بروز می‌نماید، ولی به علت باریک تر بودن قطر مجاری ادرار در دامهای نر و نیز طولانی تر بودن آن، سنگهایی مجاری ادراری بیشتر در جنس نر دیده می‌شود.

سنگ مجاری ادراری هنگامی بوجود می‌آید که املاح محلول موجود در ادرار به هم بچسبند و رسوب نمایند.

از جمله عوامل مساعد کننده جهت ایجاد سنگ مجاری ادراری می‌توان به عفونت‌های دستگاه ادراری، تکه‌های بافت اپیتلیوم که از دیواره‌ها کنده شده‌اند، احتباس ادراری، فلج مثانه، هوای گرم، غلیظ بودن ادرار، استفاده بیش از حد از مواد معدنی در آب (آب چاه‌های آرتزین)، افزایش بیش از حد مواد نیتروژنی و سیستئینی، اسید اوریک و اسیدهای آمینه، تغذیه زیاد با کنسانتره، افزایش موکوپلی ساکاریدها، مصرف بیش از حد استروژنها و شبردر، کمبود ویتامین A، اخته نمودن گاوهای نر قبل از بلوغ و... اشاره نمود.

به طور معمول وقوع سنگهای کلیوی خیلی کم و در حدود 1% می‌باشد و بیشتر سنگها در مجاری ادراری دیده می‌شوند.

همچنین به اثبات رسیده است که در محیطهای اسیدی احتمال وقوع ایجاد سنگ کم می‌شود.

در دامهای بزرگ معمولاً جنس سنگها از نوع **فسفاتها** و

کربناتها می‌باشد که در PH قلیایی تشکیل می‌شوند.

همچنین دو نوع سنگ دیگر در نشخوارکنندگان وجود دارند، اولی به نام **Struvite** (از جنس آمونیم، منیزیم و فسفات هگزهیدریت) و دومی بنام **Apatite** (از جنس فسفات منیزیم).

جهت تشخیص سنگهای مجاری ادراری، می‌توان از روش توشه رکتال استفاده نمود که البته توجه داشت که نباید زیاد دستکاری کرد.

همچنین می‌توان از آزمایش خون جهت اندازه‌گیری BUN و کراتین خون استفاده نمود. همچنین آزمایش ادرار و بررسی میزان پروتئین آن می‌تواند به امر تشخیص کمک کند.

علائم بالینی سنگهای ادراری:

این علائم عبارتند از هماچوری، هیدرونفروز، تکرار ادرار، دیزوریا (درد در هنگام ادرار)، دل درد و در دام نر خروج مرتب پنیس از غلاف آن. در گاوها سنگ بیشتر در یوریترا (در خم سیکموئید) گیر می‌افتد.